

zahajovací bohoslužby už je nevládl pojmut. A tak se studenti museli uchýlit do katedrály. „Byly vám dány mnohé dary nadání a schopností. Když je vedle studia využijete ke službě druhým, prožijete přitom mnoho radostí a Ježíš se bude dotýkat vašich srdcí,“ připomněl studentům při slavnostní mši svatě generální vikář brněnské diecéze P. Jiří Mikulášek.

„Když jsem začínala studovat, dost jsem se bála,“ říká Anna Zemanová z Makova u Litomyšle, která právě nastoupila do třetího ročníku. „Tehdy mě jeden kamarád přivedl na tuto zahajovací bohoslužbu a já se od toho okamžiku necítala ani chvíli ztracená nebo opuštěná.“ Po zahajovací bohoslužbě se proto zástupci jednotlivých fakult a společenství už tradičně scházejí buď přímo v kostele, anebo

rovského plátna papež Benedikt XVI. „Chtěli jsme si setkání se Svatým otcem, které nás hodně povzbudilo, trochu prodloužit,“ uvádí člen zlínského studentského Olympu Petr Klinkovský. Během mše zaznělo z mikrofonu poselství papeže, jež předal mladým lidem na setkání ve Staré Boleslavi, a toto poselství si každý mohl odnést domů na kartičce. Další součástí mše byla sbírka na Afriku, která mezi mladými lidmi pokračuje až do konce října. U vchodu do kostela byly ještě k vidění fotografie ze setkání se Svatým otcem, které mládež z celé ČR zaslala do soutěže na webu Signály.cz.

TEOLOGOVÉ ZAHÁJILI HNED DVAKRÁT

Pro studenty olomoucké Univerzity Palackého začal akademický rok poslední středu

Cyrlometodějská teologická fakulta zahájila akademický rok hned dvakrát. Nejprve 19. září pro studenty „dálkaře“ mši svatou, kterou celebroidal proděkan fakulty Damián Němec a na niž se sjeli lidé z olomouckých i brněnských studijních skupin kombinovaných oborů. Denní studium pak zahájili mši svatou 21. září arcibiskup Graubner s ostravsko-opavským biskupem Františkem Lobkowiczem. „Fakulta každý rok zahajuje slavnostní bohoslužbou Veni Sancte s prosbou o pomoc Ducha Svatého pro studenty i vyučující – letos takto vstoupila do dvacátého roku své obnovené existence,“ prozradil proděkan CMTF UP Pavel Černuška.

(jej, str, vaš, tok)

nejnutnějšího materiálu a vybavení pro lidi, kteří přišli při ničivých záplavách o své domovy. (achp, tok)

Děkováná mše za návštěvu papeže

V pražské katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha se v neděli 11. října slavila mše svatá, při níž účastníci děkovali Bohu za nedávnou papežskou návštěvu. Věřící rovněž prosili za to, „aby plody, které setkání se Svatým otcem přineslo, byly hojné a trvalé“. Kněží pražské diecéze, kteří se mše sami nemohli účastnit, byli vyzváni, aby poslali aspoň své farníky. Hlavním celebrantem byl kardinál Miloslav Vlk a mezi koncelebujícími byl také apoštolský nuncius arcibiskup Diego Causero. (apha)

Česko navštívil šéf vatikánské sekce pro mládež

V těchto dnech je na návštěvě České republiky jeden z lidí, kteří stáli u zrodu Světových dnů mládeže – P. Eric Jacquinet, šéf Sekce pro mládež Papežské rady pro laiky. Přijel se seznámit s pastorační mládeží v Česku. Během své návštěvy se setká i s P. Tomášem Halíkem, s nímž se seznámil ještě v době komunismu během Světových dnů mládeže v roce 1989 v Santiagu de Compostela. P. Jacquinet se tehdy coby bohoslovec staral o autobus poutníků, mezi kterými byl i tajně vysvěcený kněz Tomáš Halík. (čbk, red)

Biskupové hodnotili papežskou návštěvu

Papežskou návštěvu v naší zemi zhodnotili na 78. zasedání České biskupské konference čeští a moravští biskupové. Při této příležitosti vydali prohlášení, v němž mimo jiné poděkovali všem účastníkům a organizátorům za jejich podíl na úspěšném průběhu návštěvy – viz Prohlášení českých a moravských biskupů na str. 9. Biskupové se rovněž zabývali usnesením Evropského parlamentu o litevském zákonu na ochranu nezletilých osob. (red)

Papež svatořečil Otce malomocných

Papež Benedikt XVI. kanonizoval v neděli 11. října v bazilice sv. Petra pět nových světců; na velkoplošných obrazovkách to sledovalo zhruba třicet tisíc lidí, kteří zaplnili svatopetrské náměstí. Jedním ze svatořečených byl i Damián de Veuster – u nás známý především jako Otec vyhoštěných nebo Otec malomocných – díky knihám, které o něm vyšly.

„Když se Damián rozhodl následovat Krista, neopustil jen svou rodnou vlast a rodinu, ale obětoval tomu i své zdraví,“ zdůraznil v neděli papež. Svatořečení se zúčastnili lidé z celého světa, mezi významnými hosty nechyběl ani belgický královský pár a francouzský premiér Francois Fillon. „Velmi pozitivně na mě zapůsobilo obrovské množství mladých lidí, kteří tam byli,“ podělil se o své dojmy přímý účastník svatořečení a autor knihy o P. Damiánovi Peter Žaloudek.

HAVAJSKÁ VIGILIE

Pouhých pár hodin před samotným svatořečením, v sobotu 10. října večer, se v bazilice Santa Maria sopra Minerva v Římě konala slavnostní vigilie, která byla zcela věnovaná osobě P. Damiána. Její organizaci si vzala na starost Kongregace Nejsvětějších Srdcí Ježíše a Panny Marie, do níž P. Damián patřil. Baziliku zaplnili až k prasknutí lidé z Belgie, Španěl-

ska a z nejrůznějších zemí Jižní Ameriky, Asie a Severní Ameriky. Kvůli pestrému národnostnímu složení 2 500 účastníků byla bohoslužba nakonec vedena čtyřjazyčně – anglicky, španělsky, francouzsky a vlámsky. Dorazila i početná skupina 600 poutníků z Havajských ostrovů, vedená biskupem de Silvou z Honolulu. Na jednom z ostrovů – Molokai – se P. Damián za své-

ho života staral o malomocné a v roce 1889 tam na malomocenství také zemřel.

„Vigilie, složená ze zpěvů a modliteb, začala nádherným sólem havajské pěvkyně v havajštině a pak následoval hymnus na oslavu P. Kamiána – tak mu říkali na Havaji – který zpíval velký havajský sbor střídavě anglicky a havajsky,“ přibližuje atmosféru vigilie Peter Žaloudek a pokračuje: „Impozantní byl průběh celé oslavy. Skupiny Havajanů přinášely postupně k oltáři předměty připomínající život P. Damiána: jeho slaměný klobouk, hoblík, který na Molokai používal při stavbě domku, Bibli, breviář... Na závěr pak přinesly velké černé roucho, kterým se přikrývá rakev zemřelého – jako připomínku přijetí P. Damiána do kongregace. Její novicové totiž skládali sliby tak, že si lehli na zem a ostatní je tímto rouchem přikryli, což symbolizovalo odumření světu a zrození pro nový život s Kristem.“

Vigilie se zúčastnilo i několik malomocných z Kalaupapy na Molokai se svými ošetřovateli. „Bylo pro mě velmi silným zážitkem, když jsem se mohl znovu potkat s těmito malomocnými, které znám ze svých cest a zmiňuji je ve své knize Otec malomocných – s Meli Watanuki, Boogi, Barbarou, Winie Harada, Makia Malo a Norbertem,“ uzavírá Žaloudek.

TOMÁŠ KUTIL

Více o P. Damiánovi na straně 3

Někteří účastníci svatořečení si oblékli originální trička. Snímek Peter Žaloudek

tim z důvodu nemoci, bídý či ozbrojeného konfliktu. Kvůli těmto i dalším problémům se sjely do Říma ve dnech 4. – 25. října stovky afrických biskupů a desítky odborných poradců a hostů k biskupské synodě o Africe.

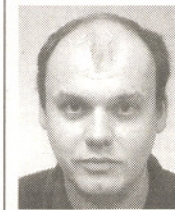
Afrika představuje pro ostatní svět, ohrožený krizí víry a naděje, cosi jako plíce – nechal se slyšet Benedikt XVI. na úvod biskupské synody. Ale jak dál zdůraznil, i plíce mohou být nemocné, což platí také o Africe. Africký kontinent podle něj zamořuje „toxický duchovní odpad“, který pochází z prvního (rozvinutého) světa. Toto zamoření na jedné straně sestává z šíření praktického materialismu a konzumismu a na

jedné straně z nedostatků a nevládních organizací či o drama afrických dívek na Západě. Ty tam totiž občas vstupují do řeholních řádů, s nimiž se však nedovedou sžít, a odcházejí a následně upadají do osidel prostituce. Při popisu takto pohnutých životních situací nejednou v synodální aule zavládl úplné ticho.

Čtyři biskupové požádali, aby synoda pozvedla hlas proti činnosti nadnárodních podniků v Africe, které bezohledně drancují minerální bohatství země, lesy a zamořují vodu, aniž by přitom zajišťovaly nové zdroje pitné vody, stavěly školy či nemocnice. Jiní synodální otcové zase upozornili na odpovědnost místních politiků, kteří těmto korporacím

v otrockých podmínkách. Aby byla respektována svoboda diskuse mezi biskupy, jsou zveřejňovány pouze obsahy jednotlivých diskusních příspěvků, nikoli však jména řečníků. Předchází se tak i tomu, aby byla jejich jména zbytečně vláčena tiskem.

Ani při biskupské synodě nechybí typický africký humor. Když některý z biskupů skončí své vystoupení rychle, a tedy ještě před vyměřeným časem, je odměněn silným potleskem jen za to, že se dokázal ukáznit. K zábavným scénám dochází i tehdy, když například moderátor zasedání pronáší oznámení o nalezeném či zapomenutém solideu či cingulu některého ze synodálních otců. (CWnews, mtz, RaVat, zenit)

Udělení Nobelovy ceny míru Baracku Obamovi vzbudilo okamžitě smíšené reakce. Dokonce jsem už slyšel první vtip: Jaký je rozdíl mezi udělením Nobelovy ceny Jásiru Arafatovi a Baracku Obamovi?

Arafat ji dostal, aby už dal pokoj. Obama ji dostal, aby dal pokoj. Jistě, Obama není Arafat a toto provokativní srovnání tímto vtipem také končí. Nicméně anekdota vyřkla i jednu důležitou věc, která je skryta ve slůvku už. Dosud byla tato cena udělena za minulé činy či zásluhy – kupříkladu Gorbačov se dočkal této ceny až v roce 1990, když bylo jasné, že komunismus padl. Jenže Barack Obama toho, při vši úctě k němu, na udělení Nobelovy ceny zatím příliš nedokázal. Pravda, neměl ani čas. Za co je tedy oceněn? Za kroky, jež se teprve chystá udělat? Za témata a politický styl, jež zvedl z pod stolu, kam je předtím nechal upadnout jeho předchůdce? Za naději, kterou v lidech probudil? Bude tedy do budoucna Nobelova cena míru udělena i za sliby? Jak raská hudba pro české politiky!

Anebo je tomu ještě jinak a zdůvodnění pětičlenného Nobelova výboru je jen fikovým listem, který neobratně zahluje hlavní slabinu této volby. Tou není Barack Obama. Ten za to nemůže a popravdě řečeno, pokud je jen trochu realistický politik, tuší, že mu výbor dopředu nadělil ke svátku Díkůvzdání vskutku danajský dar. To radši spořádat deset krocanů! Slabinou této volby je, že se zjevně stává politickým nástrojem nátlaku. Právě na Obamu, jemuž bude v mnoha směrech a jednáních svazovat ruce. Uvedme jen ten nejkřiklavější příklad: Umíte si představit, že by čerstvý nositel Nobelovy ceny míru vpadl (kvůli čemukoliv) do Íránu či komunistické Koreje? A jelikož politika není spolkem Mirků Dušinů, umíte si představit, že na to nebude hřešit například iránský prezident Ahmadínejád? A co teprve protřelí líšáci z bývalé KGB?! Jakou strategickou hru zvolí?

Druhou největší slabinou letošní volby je další ztráta prestiže a smyslu této ceny. Ta byla v minulosti často udělena disidentům nebo lidem, jejichž životní osud mohl být pro druhé (bez rozdílu kultur) příkladem a inspirací. A zároveň byla pro ně nadějnou zprávou: Víme o vás a váš osud nám není lhostejný! Bohužel, zdá se, že čínský disident děsí už i norskou Nobelovu komisi.

Bez své tvrdohlavosti a zápalu by asi neobstál

Život a poselství sv. Damiána očima autora knihy

I když je jméno čerstvé svatořečeného P. Damiána de Veuster povědomé po celém světě, u nás je známý spíše pod přezdívkami Otec vyhoštěných nebo Otec malomocných. Tak se totiž jmenují dvě knihy, které u nás vyšly a které vyprávějí jeho dramatické životní příběh.

Autor jedné z nich se na následujících řádcích zamýšlí nad životem tohoto světce.

Mahátma Gándhí či Matka Tereza z Kalkaty – to jsou osobnosti naší moderní doby, které se často na P. Damiána odvolávaly, protože byl jejich vzorem a inspirátorem. Čím si tento jednoduchý selský syn zasloužil být svatým?

Narodil se ve vlámské části Belgie v době, kdy tato země byla silně katolická. Taková byla i jeho rodina. Tři z jeho sedmi sourozenců vstoupili do řehole. To, že odešel v roce 1863 jako misionář do daleké havajské země, bylo výsledkem chápání misionářství tehdejší doby. Skutečnost, že se odhodlal na pozvání biskupa odejít v roce 1873 k malomocným, by se dala vysvětlit jako určitý stupeň obětí a sebezáporu, které byly tehdy vštěpovány kandidátům řeholního kněžství při formaci v seminářích. Avšak to, že mezi malomocnými vydržel

skoro patnáct let, že se stal jedním z nich a zemřel z lásky k nim, už samozřejmě není.

Cesta ke svatosti byla pro něj nesmírně trnitá a bolestivá. Při práci s nejubožejšími ho neranila ze všeho nejvíce nemoc malomocenství, nýbrž neporozumění a pomluvy ze strany nejbližších. Představení, biskupové, dokonce i jeho vlastní spolubratři mu vyčítali egoismus, nedostatek pokory, touhu po slávě. Trpěl nejen kvůli nemoci, ale hlavně kvůli svému charakteru a určité tvrdohlavosti. Dnes již víme, že by v službě těm nejchudším nemohl obstát, kdyby neměl právě tu svou tvrdohlavost, přímočarost a zápal. Byl andělem, přítelem, otcem, bratrem, ošetřovatelem, učitelem a skutečným duchovním otcem těm,

kdo neměli už nikoho jiného než jeho a kteří byli odsouzeni jako vyvrhelové a zločinci na samý okraj společnosti. Nesmíme zapomenout, že v té době se na malomocenství pořád ještě pohlíželo jako na projev Božího trestu za nemorální způsob života, podobně jako se dnes ještě někde pohlíží na postižené chorobou AIDS.

P. Damián byl člověk autentický, otevřený, upřímný, nepohodlný. Jediným zdrojem jeho vytrvalosti a síly byla osobní modlitba, eucharistie a adorace. Poslání mezi malomocnými bral jako ztotožnění se s nimi úplně ve všem – v bídě materiální, duchovní a také v nemoci. V tom byla jeho síla, přesvědčení i podstata jeho úspěchu ve snaze být prospěšným.

PETER ŽALOUDEK

ŽIVOT P. DAMIÁNA V DATECH

- 1840** – Josef de Veuster se narodil 3. ledna v Tremelo
- 1859** – vstoupil do Kongregace Nejsv. Srdce Ježíše a Marie v Leuvenu, ve které byl už jako člen jeho starší bratr Pamfil
- 1860** – složil první sliby jako bratr Damián
- 1863** – nastupuje misijní cestu na Havajské ostrovy namísto vážně nemocného bratra Pamfila
- 1864** – 21. května byl vysvěcen na kněze v Honolulu a nastoupil jako misionář na ostrově Hawaii, nejprve do oblasti Puna a pak Kohala
- 1873** – se hlásí jako dobrovolník k duchovní práci

ci mezi malomocnými na ostrově Molokai a 10. května na tento ostrov odjíždí

- 1884** – lékařské potvrzení o jeho onemocnění malomocenstvím
- 1889** – 15. dubna v Kalawao zemřel a byl pohřben vedle kostela sv. Philomeny
- 1936** – jeho tělesné pozůstatky byly slavnostně převezeny do Leuvenu a uloženy do sarkofágu v klášterním kostele sv. Antonína
- 1995** – papež Jan Pavel II. ho prohlásil v Bruselu za blahoslaveného
- 2009** – papež Benedikt XVI. ho prohlašuje v Římě za svatého